

- loco stacja załadowania, koleją na odległość do 100 km,
 — przy III kategorii gruntu z wywiezieniem nadmiaru ziemi na odległość do 5 km,
 — z doliczeniem dodatku 2% z tytułu wykonywania robót w okresie jesienno-zimowym oraz dodatku 1% z tytułu ryzyka przy stosowaniu ryczałtu.

5. Obliczenie wynikowe.

Lp.	Rodzaj robót	Wartość kosztorysowa „netto” w zł
1	Roboty budowlane	3.610.000.—
2	Roboty instalacyjne:	
	a) wodociągowo-kanalizacyjne	337.920.—
	b) centralnego ogrzewania	224.756.—
	c) gazowe	143.796.—
	d) elektryczne	206.356.—
	Razem:	4.522.828.—

Powyższą wartość kosztorysową zwiększa się o 2% z tytułu robót i nakładów nie objętych pozycjami kosztorysowymi oraz o 29% na koszty towarzyszące, obejmujące:

- koszty projektu i kosztorysu, wykupu i przygotowania terenu oraz nadzoru technicznego — 5%,
  - koszty urzędzeń osiedlowych komunalnych — 16%,
  - koszty urzędzeń osiedlowych handlowych, gastronomicznych i przychodni lekarskich — 8%,
- Razem 29%.**

Ostateczna wartość kosztorysowa budynku wynosi:

$$4.522.828 \times 1.02 \times 1.29 = 5.951.138.— \text{ zł.}$$

Cena 1 m² powierzchni użytkowej przeciętnego budynku mieszkalnego powstaje przez podzielenie wartości kosztorysowej budynku wraz z kosztami towarzyszącymi przez ogólną powierzchnię użytkową tego budynku, a mianowicie:

$$\frac{5.951.138 \text{ zł}}{2.381 \text{ m}^2} = 2.500.— \text{ zł/m}^2.$$

65

ZARZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICICTWA I ENERGETYKI

z dnia 1 marca 1966 r.

w sprawie dopuszczania do ruchu lub do obrotu niektórych urzędzeń energetycznych oraz obowiązku ich oznaczania.

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. 1. Przepisy zarządzenia stosuje się do urzędzeń energetycznych i innych urzędzeń służących do użytkowania paliw, a wymienionych w załączniku do zarządzenia:

- 1) produkowanych masowo lub seryjnie w dniu wejścia w życie zarządzenia, zwanych dalej „dotychczas produkowanymi urzędzeniami”,
  - 2) przeznaczonych do produkcji masowej lub seryjnej:
    - a) o zasadniczo zmienionej lub ulepszonej konstrukcji,
    - b) których rodzaj lub typ nie był dotychczas produkowany,
 zwanych dalej „nowymi urzędzeniami”.
2. Przepisów zarządzenia nie stosuje się do urzędzeń:
- 1) które stosownie do obowiązujących przepisów podlegają obowiązkowym badaniom jakościowym lub uzyskały znak jakości albo znak kontrolny,
  - 2) produkowanych na podstawie dokumentacji, wzorców lub licencji zagranicznych.

3. Produkcją seryjną w rozumieniu zarządzenia jest wykonanie rocznie więcej niż 25 sztuk danego typu urzędzenia według określonych warunków technicznych.

§ 2. Do ruchu lub do obrotu mogą być dopuszczone tylko takie urzędzenia, które — niezależnie od wymagań art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150):

- 1) spełniają warunki określone przepisami o opracowaniu i zatwierdzeniu dokumentacji technicznej konstrukcji maszyn i urzędzeń,
- 2) uzyskały od Państwowego Inspektoratu Gospodarki Pali-

wowo-Energetycznej zezwolenie na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu,

- 3) zostały oznaczone przez wytwórcę znakiem stwierdzającym zezwolenie Państwowego Inspektoratu Gospodarki Paliwowo-Energetycznej na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu.

§ 3. 1. Zezwolenie na dopuszczenie do obrotu stosuje się do tych urzędzeń, które jako kompletne, gotowe wyroby przeznaczone do zbytu, niezależnie od formy (trybu) ich zbywania, nie wymagają montażu na miejscu ich eksploatacji pod nadzorem wytwórcy lub przez właściwą jednostkę montażową.

2. Zezwolenie na dopuszczenie do ruchu stosuje się tylko do tych urzędzeń, które ze względu na ich szczególne przeznaczenie albo warunki lub miejsce ich eksploatacji, albo też wymagania bezpieczeństwa pracy i obsługi i otoczenia wymagają montażu na miejscu eksploatacji tych urzędzeń oraz technicznego odbioru w trybie obowiązujących przepisów.

Rozdział 2.

Dopuszczanie do ruchu lub do obrotu nowych urzędzeń.

§ 4. 1. Wytwórca nowych urzędzeń (§ 1 ust. 1 pkt 2) przy ustalaniu założeń konstrukcyjnych do wykonania prototypu nowego urzędzenia powinien zgłosić Państwowemu Inspektoratowi Gospodarki Paliwowo-Energetycznej — w celu uzgodnienia — projekt warunków technicznych, którym ze względu na racjonalne użytkowanie paliw i energii powinno odpowiadać nowe urzędzenie, zwanych dalej „warunkami technicznymi”.

2. Zgłoszony do uzgodnienia projekt warunków technicznych powinien zawierać dane dotyczące:

- 1) przeznaczenia nowego urzędzenia i przewidywanego zakresu jego stosowania,
- 2) rodzajów stosowanych paliw i energii,

3) podstawowych parametrów techniczno-ekonomicznych budowy i eksploatacji, a w szczególności wielkości eksploatacyjnych i sprawnościowych.

3. Projekt warunków technicznych powinien być rozpatrzony i uzgodniony w ciągu 15 dni od daty zgłoszenia go Państwowemu Inspektoratowi Gospodarki Paliwowo-Energetycznej.

§ 5. 1. Wytwórca zgłasza nowe urządzenie (prototyp lub egzemplarz serii próbnej) właściwej jednostce opiniującej (§ 9) w celu zbadania, czy odpowiada ono ugodnionym warunkom technicznym.

2. Badania (ust. 1) powinny być przeprowadzone w zakładzie w czasie prób ruchowych prototypów (serii próbnych) lub po zakończeniu tych prób.

§ 6. 1. Po przeprowadzeniu badań, o których mowa w § 5, wytwórca powinien złożyć Państwowemu Inspektoratowi Gospodarki Paliwowo-Energetycznej wniosek o zezwolenie na dopuszczenie urządzenia do ruchu lub do obrotu.

2. Do wniosku o zezwolenie na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu nowego urządzenia wytwórca powinien załączyć:

- 1) rysunek ofertowy urządzenia z naniesionymi zasadniczymi danymi technicznymi,
- 2) uzgodnione warunki techniczne,
- 3) oświadczenie wytwórcy o:
  - a) zatwierdzeniu w obowiązującym trybie dokumentacji technicznej dla tego urządzenia (należy podać nazwę organu zatwierdzającego dokumentację, datę i numer decyzji),
  - b) wynikach prób ruchowych prototypów lub serii próbnych (należy podać nazwy jednostek badawczych, okresy badań, wyniki prób),
  - c) wykonaniu obowiązków wynikających z przepisów specjalnych, jak np. o dozorcze technicznym i innych,
- 4) opinię jednostki określonej w § 9.

3. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, powinien być rozpatrzony w ciągu 15 dni od daty zgłoszenia go Państwowemu Inspektoratowi Gospodarki Paliwowo-Energetycznej.

Rozdział 3.

Dopuszczanie do ruchu lub do obrotu dotychczas produkowanych urządzeń.

§ 7. 1. Wytwórcy dotychczas produkowanych urządzeń (§ 1 ust. 1 pkt 1) powinni w okresie do 3 miesięcy od dnia wejścia w życie zarządzenia wystąpić do Państwowego Inspektoratu Gospodarki Paliwowo-Energetycznej z wnioskami o zezwolenie na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu tych urządzeń.

2. Do wniosku o zezwolenie na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu dotychczas produkowanego urządzenia należy załączyć:

- 1) rysunek ofertowy urządzenia z naniesionymi danymi technicznymi,
- 2) warunki techniczne zawierające dane wymienione w § 4 ust. 2,
- 3) dane dotyczące wielkości dotychczasowej i planowanej produkcji.

3. Wnioski, o których mowa w ust. 1, powinny być rozpatrzone przez Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej w ciągu dwóch miesięcy od daty ich zgłoszenia.

§ 8. Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej może uzależnić wydanie zezwolenia na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu niektórych dotychczas produkowanych urządzeń od przedłożenia w określonym terminie opinii właściwej jednostki (§ 9) o wynikach badania, czy

urządzenie odpowiada warunkom technicznym, obowiązującym u wytwórcy.

Rozdział 4.

Przepisy wspólne.

§ 9. 1. Wykaz jednostek opiniujących poszczególne rodzaje urządzeń zawiera załącznik do zarządzenia.

2. Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej może w porozumieniu z wytwórcą wskazać inną jednostkę opiniującą, nie wymienioną w załączniku do zarządzenia, a także uznać wyniki badań wykonanych przez wytwórcę lub jednostki, którym wytwórca zlecił te badania, za równorzędne z badaniami określonymi w § 5.

§ 10. Jeżeli w wyniku badań, określonych w §§ 5 i 8, zostanie stwierdzone, że nowe urządzenie nie odpowiada uzgodnionym warunkom technicznym lub urządzenie dotychczas produkowane nie odpowiada warunkom technicznym obowiązującym u wytwórcy, Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej odmówi zezwolenia na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu.

§ 11. 1. Minister Górnictwa i Energetyki może w uzasadnionych wypadkach udzielić tymczasowego zezwolenia na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu urządzenia nie odpowiadającego warunkom technicznym, jednak na okres nie dłuższy niż 18 miesięcy.

2. Podjęcie produkcji seryjnej lub masowej przez wytwórcę po upływie okresu wskazanego w tymczasowym zezwoleniu (ust. 1) może nastąpić po dokonaniu niezbędnych zmian w urządzeniu i po dopełnieniu wymagań określonych w §§ 5 i 6.

§ 12. Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej prowadzi rejestr wydanych zezwoleń na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu urządzeń.

§ 13. 1. Urządzenia powinny być oznaczone przez wytwórcę trwałym znakiem stwierdzającym dopuszczenie przez Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej do ruchu lub do obrotu.

2. Oznaczenie powinno być dokonane przez wybite, napawanie lub umieszczenie na lub przy tabliczce znamionowej znaku z literą E i numerem kolejności wydania zezwolenia na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu, np. E/21/64.

§ 14. 1. Minister Górnictwa i Energetyki może unieważnić zezwolenie na dopuszczenie do ruchu lub do obrotu urządzenia, jeżeli:

- 1) wytwórca urządzenia wprowadzi w urządzeniu zmiany powodujące pogorszenie warunków technicznych,
- 2) w czasie eksploatacji ujawnią się braki wykazujące, że dane urządzenie nie odpowiada warunkom technicznym,
- 3) wytwórca urządzeń nie zabezpieczy, stosownie do obowiązujących przepisów, dostarczenia nabywcom wraz z urządzeniami właściwej dokumentacji techniczno-ruchowej, a w szczególności instrukcji eksploatacyjno-ruchowej,
- 4) ze względu na postęp techniczny typ urządzenia stanie się przestarzały.

2. Główny Inspektor Gospodarki Paliwowo-Energetycznej może ustalić dla niektórych typów urządzeń, szczególnie ważnych dla gospodarki paliwowo-energetycznej lub dostarczanych w dużych ilościach, obowiązek doraźnego lub okresowego badania urządzenia w celu sprawdzenia, czy odpowiada ono uzgodnionym warunkom technicznym.

§ 15. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie sześciu miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Mitreğa*

Załącznik do zarządzenia Ministra
Górnictwa i Energetyki z dnia 1 mar-
ca 1966 r. (poz. 65).

WYKAZ URZĄDZEŃ PODLEGAJĄCYCH DOPUSZCZENIU DO RUCHU LUB DO OBROTU ORAZ JEDNOSTEK
OPINIUJĄCYCH TE URZĄDZENIA

Lp.	Wyszczególnienie urządzeń	Jednostka opiniująca
1	2	3
1	Pompy do zasilania kotłów	Zakłady Pomiarowo-Badawcze Energetyki „Energopomiar” w Gliwicach
2	Kotły centralnego ogrzewania	Instytut Techniki Ciepłej w Łodzi
3	Wentylatory o mocy napędu 5 kW i większej (z wyjątkiem wentylatorów głównego przewietrzania kopalń)	
4	Kondensatory statyczne do poprawy współczynnika mocy	
5	Transformatory o mocy 20 kVA i większej (z wyjątkiem przeznaczonych dla stacji elektroenergetycznych energetyki zawodowej)	Instytut Elektrotechniki w Warszawie
6	Elektryczne piece o mocy 20 kW i większej	
7	Elektryczne kuchnie, chłodnie i piece dla zaspokajania potrzeb gospodarstwa domowego o mocy 0,4 kW i większej	Instytut Energetyki w Warszawie
8	Transformatory dla stacji elektroenergetycznych energetyki zawodowej	
9	Spawarki i zgrzewarki	Instytut Spawalnictwa w Gliwicach
10	Przenośne piece, kuchnie i trzony kuchenne na paliwa stałe	Główny Instytut Górnictwa w Katowicach
11	Wentylatory głównego przewietrzania kopalń	
12	Pompy głównego odwadniania kopalń	
13	Pompy o mocy napędu 5 kW i większej z wyjątkiem pomp kotłowych i głównego odwadniania kopalń	Centralny Ośrodek Badawczo-Konstrukcyjny Pomp w Warszawie
14	Parniki, warniki i inne urządzenia grzewcze rolnicze	Instytut Mechanizacji i Elektryfikacji Rolnictwa w Warszawie
15	Suszarnie rolnicze	Instytut Przemysłowy Maszyn Rolniczych
16	Odbiorpiki gazu o poborze nominalnym 5 Nm ³ /h i większym	Centralne Laboratorium Gazownictwa w Warszawie
17	Gazowe kuchnie, chłodnie i sprzęt dla zaspokajania potrzeb gospodarstwa domowego	
18	Wymienniki ciepła o wydajności 0,5 Gcal i większej, produkowane w zakładach nadzorowanych przez Ministra Gospodarki Komunalnej	Ośrodek Badawczo-Doświadczalny przy Stołecznym Przedsiębiorstwie Energetyki Ciepłej w Warszawie
19	1) kotły parowe i wodne 2) urządzenia (aparaty) do zmiękczenia wody 3) silniki i aparaty elektryczne — określone przez Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej w porozumieniu z jednostką bezpośrednio nadzorującą wytwórcę	Zakłady badań i ekspertyz Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej lub inne jednostki opiniujące, wskazane przez Państwowy Inspektorat Gospodarki Paliwowo-Energetycznej

Tłoczono z polecenia Prezesa Rady Ministrów w Zakładach Graficznych „Tamka”, Zakł. nr 1, Warszawa, ul. Tamka 3.